

Οι αποστολές της Ίριδας

Ως απεσταλμένη του Δία, η Ίριδα ήταν η μόνη που έφτανε ως την άκρη του σύμπαντος, στο παλάτι της μισητής από θεούς και ανθρώπους Στύγας, αυτό που, κατά τον Ησίοδο (Θεογονία, 775 κ.ε.), βρίσκεται ανάμεσα σε πανύψηλους βράχους και περιβάλλεται από ασημένιες κολόνες. Η Ίριδα είτε της έφερνε κάποιο μήνυμα είτε πήγαινε εκεί για να πάρει το κρύο «νερό της Στύγας» και να μπορέσει ο Δίας να ορκίσει τους θεούς και να βρει ποιος από αυτούς λέει ψέματα, όταν ξεσπούσε ανάμεσά τους τσακωμός.

Η ίδια, στις αποστολές της, εμφανίζεται σοφή και καταπραϋντική. Κάποια στιγμή, την ζήτησε ο Δίας και την έστειλε να βρει τον Ποσειδώνα που μαχόταν στο πλάι των Αχαιών, σε μια από τις μάχες του Τρωικού πολέμου. Η διαταγή του Δία ήταν να σταματήσει ο θεός της θάλασσας να βοηθά τους Αχαιούς και να γυρίσει αμέσως στον Όλυμπο ή στην θάλασσα. Αλλιώς, ο ίδιος ο αρχηγός των θεών θα του έβγαινε μπροστά και θα τον πολεμούσε.

Ξαναμμένος ο Ποσειδώνας, θύμωσε ακόμα πιο πολύ και της είπε να μεταφέρει στον αδελφό του ότι δεν επρόκειτο να ζήσει καταπώς θέλει αυτός και τις φοβέρες να τις κρατήσει για τα παιδιά του. Η Ίριδα τον ρώτησε:

«Έτσι θες να πάω να πω αυτόν τον λόγο σου στον Δία ή μήπως θέλεις κάπως να τον αλλάξεις; Των φρονίμων τα μυαλά μπορούν κι αλλάζουν». Ο Ποσειδώνας αναγνώρισε ότι η Ίριδα είχε δίκιο. Παράτησε τους Αχαιούς και πήγε και χώθηκε στην θάλασσα (Ιλιάδα, Ο 143 – 217).

Σε άλλη περίπτωση, η Ίριδα δεν δίστασε να μεταφέρει μήνυμα της Ήρας κρυφά από τον Δία. Ήταν τότε που σκοτώθηκε ο Πάτροκλος και μεγάλη μάχη είχε ανάψει γύρω από το πτώμα του καθώς οι Τρώες με επικεφαλής τον Έκτορα ήθελαν να το πάρουν λάφυρο, ενώ οι Αχαιοί με επικεφαλής τους δυο Αίαντες προσπαθούσαν να το σύρουν στο στρατόπεδό τους, να κηδευτεί με όλες τις τιμές που του έπρεπαν. Η Ίριδα έφτασε στη σκηνή του Αχιλλέα και του είπε (Ιλιάδα, Σ 165 – 203):

«Σήκω και πήγαινε να υπερασπιστείς τον Πάτροκλο, καθώς εξαιτίας του έχει ανάψει φοβερή μάχη. Ο Έκτορας θέλει να τον πάρει, να κόψει το κεφάλι από τον λαιμό του και να το μπήξει σε παλούκι. Σήκω, μη συνεχίζεις να μένεις ξαπλωμένος. Μην αφήσεις να γίνει ο Πάτροκλος ξεφάντωμα στα σκυλιά της Τροίας. Θα είναι ντροπή σου».

Ο Αχιλλέας, την ρώτησε, ποιος την έστειλε και η Ίριδα του εξήγησε:

«Με έστειλε η Ήρα, κρυφά από τον Δία και από τους άλλους θεούς».

Ο Αχιλλέας της εξήγησε ότι δεν είχε όπλα, καθώς τα είχε δανείσει στον Πάτροκλο. Η Ίριδα τον παρότρυνε να πάει έστω κι έτσι όπως ήταν, απλά να τον δουν οι Τρώες. Η ταχυδρόμος της Ήρας αποσύρθηκε, ο Αχιλλέας σηκώθηκε, η Αθηνά του δάνεισε όπλα και τον συνόδευσε ως εκεί όπου γινόταν η μάχη. Μια δική του δυνατή φωνή κι άλλη μια της Αθηνάς ήταν αρκετές για να πανικοβληθούν οι Τρώες. Το κορμί του Πατρόκλου σώθηκε.

Όταν ήρθε η ώρα, η σορός τοποθετήθηκε στην πυρά για να καεί αλλά δεν φυσούσε και τα ξύλα δεν άναβαν (Ιλιάδα, Ψ 192 – 211). Ο Αχιλλέας παρακάλεσε τον Βοριά και τον Ζέφυρο να φυσήξουν ώστε να ανάψει φωτιά. Η Ίριδα άκουσε τις προσευχές και προθυμοποιήθηκε να γίνει απεσταλμένη του ήρωα. Έσπευσε στο παλάτι του Ζέφυρου όπου τα αδέρφια οι άνεμοι ήταν μαζεμένοι και γλεντούσαν. Ούτε καν ήξεραν για τις προσευχές του ήρωα. Ζήτησαν από την Ίριδα να καθίσει μαζί τους αλλά αυτή αρνήθηκε ευγενικά. Μετέφερε τις παρακλήσεις του Αχιλλέα κι έφυγε. Βοριάς και Ζέφυρος παράτησαν τα φαγοπότι κι έτρεξαν φυσώντας στην Τροία. Η φωτιά άναψε κι έκαιγε όλη νύχτα.

(τελευταία επεξεργασία, 9 Οκτωβρίου 2020)